

BirdLife Sveriges riktlinjer för drönare

Sedan den 1 februari 2018 gäller Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2017:110) om obemannade luftfartyg. Av dessa framgår att man inte får flyga i närheten av flygplatser eller vissa andra platser, att drönaren inte får flygas högre än 120 meter samt att den måste vara inom synhåll och inom 500 meter från den person som manövrerar den. Man måste också visa hänsyn till människor och djur, vilket bland annat innebär att inte flyga över folksamlingar, djurbesättningar samt ansamlingar av rastande eller födosökande fåglar.

Det är ett brott mot artskyddsförordningen att avsiktligt störa fåglar, i synnerhet under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Gällande tolkning av rättspraxis, såväl på EU-nivå som i Sverige, och artskyddsförordningen är att en aktivitet som uppenbart kan leda till störning är att anse som avsiktlig, även om syftet i sig inte är att störa fågellivet. Om en fågel skräms av, eller attackerar, en drönare har den definitivt blivit störd. Det finns redan exempel på bötfällning för artskyddsbrott på grund av flygning med drönare i närheten av störningskänslig fågelarts häckningsplats.

Då fåglar uppenbart störs av drönare, kanske delvis beroende på att föremål i luften ofta utgörs av fåglar och därmed väcker större uppmärksamhet, ska de användas med stor försiktighet i alla lägen där ansamlingar av fåglar eller särskilt skyddsvärda/känsliga arter förekommer. I synnerhet under häckningstid, då fåglar är känsliga för stress/störning, måste omfattande hänsyn visas.

BirdLife Sveriges inställning är att drönare inte ska få framföras inom nationalparker, naturreservat, Natura 2000-, fågelskydds- och IBA-områden. Särskilt fågelrika och/eller känsliga fågelmiljöer såsom våtmarker, strandängar och fågelskar ska också undvikas.

För varje naturreservat eller nationalpark finns specifika föreskrifter. Eftersom drönare är en tämligen ny företeelse behöver många reservat- och nationalparksföreskrifter uppdateras med när eller hur sådana får framföras inom det skyddade naturområdet. Huvudregeln bör vara att det generellt är förbjudet att överflyga sådana fredade områden med drönare. Det är den enskildes skyldighet att ta reda på vad som gäller i ett specifikt område.

En viktig faktor för vilken störningseffekt som drönare utgör är säkerligen flyghöjden, vilket bland annat visats i en vetenskapligt publicerad studie från Australien, där drönare som flögs på 60 meters höjd hade ingen eller mycket liten effekt på andfåglar⁽¹⁾. En rimlig avståndsregel är därmed att man inte bör flyga närmare än 100 meter från fågelansamlingar. Vid betydande fågellokaler och störningskänsliga arters häckningsplatser bör avståndet hållas till minst 300 meter.

¹ McEvoy J F, Hall G P & McDonald, P G. 2016. *Evaluation of unmanned aerial vehicle shape, flight path and camera type for waterfowl surveys: disturbance effects and species recognition*. PeerJ 4:e1831 <https://doi.org/10.7717/peerj.1831>